

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 173 / 29.4.2024

Biroul permanent al Senatului

L. 273 / 07.05.2024

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea art. 85
alin. (4) din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea art. 85 alin. (4) din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii (b173/26.03.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1735/02.04.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D382/03.04.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea art. 85 alin. (4) din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, „în sensul menționării exprese a faptului că la stabilirea punctelor de stabilitate se au în vedere și perioadele realizate sau recunoscute ca atare în alte țări, în condițiile legii și ale regulamentelor europene sau acordurilor bilaterale privind coordonarea sistemelor de securitate socială”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că Secretarul General al Senatului a înaintat spre avizare Consiliului Legislativ, cu adresele nr. XXXV/1430/19.03.2024, nr. XXXV/1569/26.03.2024 și nr. XXXV/1994/16.04.2024, alte trei propuneri legislative care vizează intervenții legislative asupra Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii (b144/13.03.2024, b156/19.03.2024 și b192/08.04.2024).

Două dintre propunerile legislative menționate au fost avizate negativ de către Consiliul Legislativ, prin avizele nr. 390/15.04.2024 și nr. 416/22.04.2024, iar o propunere legislativă se află în curs de avizare.

5. Precizăm că din cuprinsul **Expunerii de motive** nu reiese că soluțiile preconizate au fost precedate de o temeinică fundamentare, nefiind respectate prevederile art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora *„proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate (...)”*.

Astfel, Expunerea de motive nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare, prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate, printre altele, informații referitoare la impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), și nici la consultările derulate în vederea elaborării propunerii.

Precizăm că, potrivit considerentelor exprimate în Decizia Curții Constituționale nr. 682 din 27 iunie 2012, *„dispozițiile art. 6 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată [...], cu modificările și completările ulterioare instituie obligația fundamentării actelor normative. [...]. Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, [...], încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) [...]*”.

Totodată, semnalăm că „pensia comunitară”, la care se face referire în instrumentul de prezentare și motivare, nu beneficiază de accepțiune juridică.

6. În ceea ce privește **soluția legislativă preconizată**, semnalăm următoarele:

6.1. Din coroborarea principiului stabilității asigurării la sistemul public de pensii, prevăzut la art. 2 lit. j) din Legea nr. 360/2023, cu art. 85 alin. (4) din același act normativ (asupra căruia se intervine prin prezenta propunere), reiese că pentru acordarea punctelor de stabilitate, au fost avute în vedere doar stagiile de cotizare contributive realizate în sistemul public de pensii din România. Această concluzie ține cont și de faptul că acordarea punctelor de stabilitate se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat din România.

În plus, rațiunea acordării unor puncte suplimentare ar trebui să fie tocmai „stabilitatea”, adică desfășurarea îndelungată a unor activități pe teritoriul României (ceea ce presupune și plata de contribuții de asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale de stat). Or, în cazul desfășurării de

activități o perioadă mai îndelungată pe teritoriul altor state, nu se poate vorbi de stabilitate în sistemul public de pensii din România. În consecință, statul român nu are de ce să recunoască și să recompenseze stabilitatea asigurării la sistemele de pensii ale altor state (ce presupune contribuții de asigurări sociale plătite la bugetele altor state) și, pe cale de consecință, nu trebuie să acorde puncte suplimentare pentru stagiile de cotizare realizate în sistemele de pensii ale altor state. De exemplu, în situația unei persoane care a lucrat 25 de ani într-o altă țară și un an în România, statul român nu are niciun motiv să acorde puncte de stabilitate, fiind vorba de un singur an lucrat pe teritoriul acestuia.

6.2. De asemenea, precizăm că, potrivit tezei a II-a a paragrafului (10) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, *„Perioadele realizate în temeiul legislației unui alt stat membru trebuie așadar să fie luate în considerare doar prin aplicarea principiului cumulării perioadelor”*.

Prin urmare, recunoașterea stagiilor de cotizare realizate în alte țări are ca efect doar cumularea perioadelor respective, nu și acordarea, în lipsa îndeplinirii condițiilor specifice, a unor beneficii prevăzute de legislația altui stat.

Totodată, precizăm că, în situația realizării unor stagii de cotizare în mai multe state membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European sau Confederației Elveției, cuantumul pensiei se calculează potrivit art. 52 alin. (1) din regulamentul sus-menționat.

Așadar, art. 85 alin. (4) din Legea nr. 360/2023 nu prezintă „o lacună legislativă în ceea ce privește acordarea punctelor de stabilitate”, nu „creează o inechitate în tratamentul aplicat cetățenilor români” și nici nu „riscă să contravină principiilor consacrate de regulamentele europene”, cum în mod eronat se afirmă în Expunerea de motive, întrucât toți cetățenii (români și ai altor state membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European sau Confederației Elveției) care au realizat stagii de cotizare peste 25 de ani în sistemul public de pensii din România beneficiază de puncte de stabilitate.

În concluzie, în forma prezentată, propunerea legislativă nu poate fi promovată.

PREȘEDINTE

FLORIN IORDACHE

București
Nr. 439/26.04.2024

L. nr. 360/2023

M. Of. nr. 1089/4 dec. 2023

Lege privind sistemul public de pensii

¹ promulgată prin D. nr. 1600/2023 M. Of. nr. 1089/4 dec. 2023

Decret pentru promulgarea Legii privind sistemul public de pensii

H.G. nr. 181/2024

M. Of. nr. 171/1 mar. 2024

Hotărâre pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii